

colofon

Hoofdredactie

Ben V.M. Crul, Joost Visser (adjunct)

Eindredactie

Albert van der Horst, Kees Klaver, Chris Linssen, Hedwig Neggers

Redactie

Robert Crommentuyn, Heleen Croonen, Kathelijne Groeneveld (stagiaire), Ingrid Lutke Schipholt, Henk Maassen, Evert Pronk

Webredactie

Eva Nyst, Jan Stevens

Beeldredactie

Wendy Westerhof

Vormgeving

Bibian Harmsen, Ineke Schouten, Tamar Smit

Secretariaat

Mirjan van Beuge, Sandra van Kooten, Anneke Wintraaken

Redactieadres

Mercatorlaan 1200, Utrecht

tel.: 030 2823 384

e-mail: redactie@medischcontact.nl

site: www.medischcontact.nl

Postadres

Postbus 20052, 3502 LB Utrecht

Raad van Advies

Peter de Feiter (chirurg-intensivist, voorzitter), Eline van Slobbe-Bijlsma (aios anesthesiologie), Wietze Eizenga (huisarts), Jacobien Erbrink (verpleeghuisarts), Simon Knepper (verzekeringarts), Ellen van Koppen (medisch student), Karen Kruijthof (arts, opleidingsdirecteur), Hein Muller (internist), Paul Rijksen (directeur KNMG), Joke Schulkes-van de Pol (huisarts), Lion Tan (psychiater).

Federatie KNMG

Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst PC.H.M. Holland, voorzitter

W.P. Rijksen, algemeen directeur

Mercatorlaan 1200, 3526 XD Utrecht

Postbus 20051, 3502 LB Utrecht

tel. 030 2823 911

fax 030 2823 326

e-mail: communicatie@fed.knmg.nl

site: www.knmg.nl

Federatiepartners

LAD - Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband

LHV - Landelijke Huisartsen Vereniging

NVAB - Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfs-geneeskunde

NVVA - Nederlandse Vereniging van Verpleeghuisartsen

NVVG - Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde

Orde - Orde van Medisch Specialisten

Uitgeefdirecteur: Mark van Mierle, **Uitgever:** Paul Emons

Abonnementen & Klantenservice

KNMG-leden kunnen zich voor adreswijzigingen en vragen wenden tot 030 2823 322

Voor aanmelding, opzegging, adreswijziging en vragen: Reed Business klantenservice,

Postbus 808, 7000 AV Doetinchem, tel. 0314 358 358, fax 0314 349 048, klanten-

service@reedbusiness.nl. Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk

30 dagen voor de vervaldatum bij de klantenservice wordt opgezegd.

Jaarabonnementsprijzen (incl. 6% BTW): particulieren € 147,00; buitenland € 230,00

(incl. verzendtoeslag); Nederlandse instellingen € 159,00; verpleegkundigen, praktijk-

ondersteuners, NP's, PA's en studenten € 73,50; introductieabonnement € 36,75

(10 nrs.). Losse nummers € 9,00.

Aanmelding e-MC via www.medischcontact.nl

Advertentie-exploitatie

Elsevier Gezondheidszorg, Postbus 1110, 3600 BC Maarssen, fax 0346 577 372.

Advertenties: Carlo Nieuwlands, senior accountmanager, tel. 0346 577 779,

carlo.nieuwlands@reedbusiness.nl.

Personeelsadvertenties: Elleke van den Berg, sales, tel. 0346 577 831,

elleke.van.den.berg@reedbusiness.nl.

Coördinatie advertentiemateriaal: tel. 0346 577 754, fax 0346 577 372,

traffic.ghz@reedbusiness.nl.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.

Oplage: 47.500

Druk: Senefelder Misset

De redactie is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. Alleen de berichten van de verenigingen achterin MC verschijnen onder directe verantwoordelijkheid van het bestuur van de KNMG en de federatiepartners.

Auteursrecht voorbehouden. Behoudens de door de wet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder schriftelijke toestemming van de uitgever: ISSN-nummer 0025-8245.

Medisch Contact wordt in licentie van de KNMG uitgegeven door Elsevier Gezondheidszorg, onderdeel van Reed Business ©

hoofdredac

FOTOGRAFIE: DE BEELDREDAKTIE, CHRISTIAAN KROUWELS

De redactieruimte december vorig jaar.

De dokter en het wonder

Na onze kerstglossy van vorig jaar, *De mens achter de dokter*, konden we er dit jaar natuurlijk niet meer onderuit. De verwondering dát de redactie van *Medisch Contact* ook een glossy kan maken, is inmiddels wel verdwenen. Maar dat is wel vaker het lot van wonderen, het thema van dit jaar. Hoe meer we groeven naar het wonder in de geneeskunde, hoe breder werd het pallet. Zelf schoten mij direct drie voorbeelden te binnen van nog steeds onverklaarde voorvallen uit mijn eigen dokterspraktijk. Uit het grote aantal lezersbijdragen dat wij ontvingen, blijkt dat velen zulke ervaringen met mij delen.

'Wonder' is een veelomvattend fenomeen. Eigenlijk is het de basis van ons vak, van de wetenschap. Door je te verwonderen over iets dat je niet kunt verklaren, ga je op zoek naar een verklaring. Zo gaat het al eeuwen. Natuurlijk kun je er de hand van een hogere macht in zien, maar ik zou die optie toch als laatste kiezen. Niet te snel de verklaring in goddelijk ingrijpen zoeken zoals bij heiligverklaringen gebeurt. Zolang we de wetten van de natuur nog niet volledig kennen, kan een wonderbaarlijke genezing ons de weg wijzen naar een succesvolle behandeling van grotere groepen patiënten. Zoals de spontane remissie bij 1 op de 100.000 kankerpatiënten. Of het raadsel van de niet met hiv geïnfecteerde prostituees in Afrika.

De nabije aanwezigheid van 'kleine wonderen' in de praktijk geven het artsenvak die extra dimensie. Als je er oog voor hebt tenminste. Je kunt het wonder soms zelfs een handje helpen. Geneeskunst is een kunde.

Vanuit de achter mij afgebeelde en inmiddels gevulde redactieruimte van *Medisch Contact*, *Artsennet* en *Arts in Spe*, zullen wij u ook in 2008 weer verwonderen. Er staan allerlei wonderdjes te gebeuren op ons multimediale podium. Allemaal zaken waarvan ik verwacht dat zij u tot steun kunnen zijn in uw dagelijkse werk. Ik wens u namens iedereen in deze ruimte fijne dagen en een goed 2008.

Ben V.M. Crul

hoofdredacteur *Medisch Contact*, *Artsennet* en *Arts in Spe*